

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 1693/06
24.10.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragiše Đorđevića, kao predsednika veća, Slobodana Rašića, Nevenke Važić, dr Gligorija Spasojevića i mr Sretka Jankovića, kao članova veća, sa savetnikom Zvezdanom Govedarica-Carić, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu protiv optuženih **AA i dr**, zbog krivičnog dela neovlašćenog držanja i stavljanja u promet opojnih droga iz člana 246. stav 2. u vezi stava 1. KZ-a, odlučujući o žalbama Okružnog javnog tužioca u Vranju, branilaca optuženih AA i BB, advokata AB i VV i žalbi branioca optuženog GG, advokata BV, izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Vranju K. broj 18/06 od 25.05.2006. godine, posle sednice veća održane, u smislu člana 375. ZKP-a, u odsustvu uredno obaveštenih Republičkog javnog tužioca i branioca optuženih AA i BB, advokata VV, a u prisustvu optuženih AA, BB i GG, te njihovih branilaca, advokata AB i BV, dana 24. oktobra 2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

Uvažavanjem žalbi Okružnog javnog tužioca u Vranju i branilaca optuženih AA, BB i GG, **UKIDA SE** presuda Okružnog suda u Vranju K. br. 18/05 od 25.05.2006. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom, optuženi AA, BB i GG, oglašeni su krivim zbog izvršenja krivičnog dela neovlašćenog držanja i stavljanja u promet opojnih droga iz člana 246. stav 2. u vezi stava 1. KZ-a, te su osuđeni i to: optuženi AA - na kaznu zatvora u trajanju od pet godina, u koju kaznu mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 24.02.2006. godine do pravnosnažnosti presude, a primenom odredbi člana 56. i 57. KZ-a, optužena BB - na kaznu zatvora u trajanju od dve godine, a optuženi GG - na kaznu zatvora u trajanju od četiri godine u koju kaznu im je uračunato vreme provedeno u pritvoru od 22.02. do 26.05.2006. godine. Istom presudom optuženi su obavezani da na ime sudskog paušala plate po 3.000,00 dinara, u roku od 15 dana po pravnosnažnosti presude.

Na osnovu odredbi člana 355. tačka 3. ZKP-a, optuženi DD i ĐĐ oslobođeni su od optužbe da bi izvršili krivično delo neovlašćeno držanje i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 246. stav 2. u vezi stava 1. KZ-a, te je, odlučeno da nužni izdaci optuženog DD padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Protiv ove presude žalbe su izjavili:

- Okružni javni tužilac u Vranju, zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka i povrede krivičnog zakona, samo u odnosu na oslobađajući deo presude, sa žalbenim predlogom da se prvostepena presuda u oslobađajućem delu ukine i vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje;

- branilac optuženih AA i BB, advokat AB, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa žalbenim predlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje, uz dalji predlog da se optuženom AA ukine pritvor i da o sednici veća budu obavešteni optuženi AA, optužena BB i branilac;

- branilac optuženih AA i BB, advokat VV, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava, sa žalbenim predlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje uz obaveštavanje optuženih i branioca o sednici veća;

- branilac optuženog GG, advokat BV, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o krivičnoj sankciji, sa žalbenim predlogom da se pobijana presuda preinači u pogledu pravne kvalifikacije dela i u pogledu odluke o kazni, prema optuženom GG, te da mu se izrekne daleko blaža krivična sankcija ili da se ista ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje uz zahtev da o sednici veća budu obavešteni optuženi i branilac.

Republički javni tužilac u podnesku Ktž. broj 1837/06 od 06.09.2006. godine, predložio je da Vrhovni sud uvaži žalbu Okružnog javnog tužilaštva u Vranju, delimično ukine presudu Okružnog suda u Vranju u delu u kome se oslobađaju od optužbe optuženi AA, BB i GG, za radnje u konstrukciji produženog krivičnog dela pod tačkom 1, 2, 3, 4 i 5 pod II izreke presude, a da kao neosnovane odbije žalbe branilaca optuženih GG, AA i BB.

Vrhovni sud je održao sednicu veća u smislu člana 375. ZKP-a, u prisustvu optuženih AA, BB i GG, te njihovih branilaca, advokata AB i BV, a u odsustvu uredno obaveštenih Republičkog javnog tužioca i branioca optuženih AA i BB, advokata VV, ispitao prvostepenu presudu, razmotrio spise predmeta, te saslušao usmeno obrazloženje izjavljenih žalbi prisutnih optuženih i njihovih branilaca, pa je po oceni žalbenih navoda i navoda iz predloga Republičkog javnog tužioca, našao:

Žalbe su osnovane.

Prvostepena presuda sadrži bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP-a, zbog čega se za sada ne mogu prihvatiti ni činjenični ni pravni zaključci suda na kojima je presuda zasnovana.

Izreka pobijane presude je nerazumljiva i protivrečna sama sebi. Ovo s`toga što je prvostepeni sud pod tačkama 1 i 2 izreke osuđujućeg dela presude utvrdio da je optuženi DD, dana 15.02.2004. godine nakon što je optuženi AA ugovorio kupovinu 20 grama heroina sa pokojnim PP za iznos od 400 evra, preuzeo taj novac od optužene BB i predao ga PP, a potom i preuzeo drogu na dogovorenom mestu u EE, nakon čega je drogu predao BB (tačka 1 izreke osuđujućeg dela presude), kao i da je dana 19.02.2004. godine, zajedno sa optuženim AA od pokojnog PP preuzeo 20 grama heroina (tačka 2 izreke osuđujućeg dela presude), a pod II tačka 1 i 2 izreke presude, za iste radnje ga oslobodio od optužbe iz razloga predviđenih u članu 355. tačka 3. ZKP-a, tj. zbog toga što nije dokazano da je izvršio navedene krivično-pravne radnje.

Pored navedenog i razlozi o odlučnim činjenicama navedeni u obrazloženju prvostepene presude su nejasni i protivrečni. Naime, izrekom osuđujućeg dela presude pod tačkama 1 do 10 utvrđeni su tačni datumi pojedinih kupoprodaja opojne droge, količine kupljene i prodane droge i cena, no u obrazloženju presude uopšte se ne navodi na osnovu kojih dokaza je prvostepeni sud utvrdio da su navedene količine heroina, po navedenim cenama kupljene ili prodane baš u vreme utvrđeno u izreci presude, već se samo uopšteno navodi da je "nesumnjivo utvrđeno da se optuženi AA koji se bavio i prometom različitih vrsta roba, poznavao sa sada pokojnim PP i od istog nabavljao opojnu drogu – heroin, koji je kasnije u dogovoru sa optuženom BB i optuženim GG, dakle zajedno kao grupa dalje prodavali", što proizilazi iz transkripata snimljenih telefonskih razgovora (strana 9 stav 6 prvostepene presude). Pri tome se u presudi daju citati pojedinih transkripata snimljenih telefonskih razgovora (strana 7 i 8 prvostepene presude), no iz istih se ne vidi da su baš u vreme utvrđeno u izreci presude pod tačkama 1 do 10, kupljene odnosno prodane utvrđene količine heroina i po utvrđenim cenama, već samo da je do kupoprodaje opojne droge došlo, no ne i kojeg dana, u kojim količinama i po kojoj ceni.

Pored navedenog u osuđujućem delu izreke prvostepene presude pod tačkama 1 do 7 utvrđeno je i u koliko časova je ugovorena odnosno izvršena kupoprodaja heroina, a u obrazloženju se u opšte ne navodi na osnovu čega je to prvostepeni sud sa takvom preciznošću utvrdio.

Pod tačkom 6 osuđujućeg dela izreke presude, prvostepeni sud utvrđuje da je "dana 28.03.2004. godine optuženi AA oko 18,53 sati ugovorio kupovinu sa sada pokojnim PP 10 grama heroina", a pod tačkom 9 da je "u periodu od 20.02. do 23.02.2004. godine optuženi AA uz posredovanje optuženog GG prodao jedan gram heroina NN licu u vidu dva pakovanja od po pola grama". Ovako opisane radnje izvršenja krivičnog dela neovlašćenog stavljanja u promet opojne droge su nejasne i nerazumljive jer se iz istih ne vidi da li je ugovorena kupovina realizovana ili ne i u čemu se sastoje radnje posredovanja koje je izvršio optuženi GG.

Vezano za udruživanje optuženih AA, BB i GG, za vršenje krivičnih dela iz člana 246. stav 1. KZ-a i organizovanje mreže preprodavaca, u prvostepenoj presudi nisu dati jasni i neprotivrečni razlozi o ovoj odlučnoj činjenici. Zaključak o postojanju ovog kvalifikatornog elementa krivičnog dela neovlašćenog stavljanja u promet opojnih droga prvostepeni sud izvodi iz transkripata snimljenih telefonskih razgovora između optuženih međusobno, a posebno iz razgovora optuženog AA i izvesnog ŽŽ, pa na osnovu toga utvrđuje da su se ovi optuženi "međusobno udružili ... i da je nabavku opojne droge organizovao odnosno nabavku iste vršio uglavnom optuženi AA i preko trećih lica, a to i sam činio, da su kao grupa nesumnjivo prodaju droge vršili kako optuženi AA, tako i optužena BB, a za njihov račun i optuženi GG koga su na ime ovih radnji, odnosno kao prodavca pomenute droge pošto je i sam konzumirao opojnu drogu - heroin, kao naknadu za te poslove koje je radio, relativno često - čistili". Iz navedenog, nejasno je da li su se ovi optuženi samo udružili za vršenje krivičnih dela iz člana 246. stav 1. KZ-a, ili su i organizovali mrežu preprodavaca, kako je to utvrđeno izrekom presude, budući da prvostepeni sud u obrazloženju uopšte ne navodi ko je i na koji način tu mrežu organizovao.

Prema odredbama člana 246. stav 2. KZ-a, to krivično delo može se izvršiti na dva načina i to: kada je delo iz stava 1. člana 246. izvršeno od strane više lica koja su se udružila za vršenje tih dela ili je učinilac dela iz stava 1. član 246. KZ-a, organizovao mrežu preprodavaca ili posrednika. Dakle, u konkretnom slučaju bilo je potrebno utvrditi i dati jasne razloge o tome da li su se navedeni optuženi udružili za vršenje krivičnih dela iz stava 1. člana 246. KZ-a, za šta nije potrebna čvršća organizacija, niti da udruživanje ima karakter stalnosti, već je dovoljno postojanje dogovora za zajedničko vršenje radnji koje predstavljaju neovlašćeno stavljanje u promet opojnih droga i da su u realizaciji tog dogovora izvršili bar jednu radnju navedenu u stavu 1. člana 246. KZ-a, pri čemu buduće radnje ne moraju biti individualno određene u pogledu vremena, mesta i predmeta. Što se tiče organizovanja mreže preprodavaca i posrednika za trgovanje opojnom drogom, nije dovoljno samo da je ta mreža organizovana, već je potrebno da je učinilac bar jednom izvršio i delo iz stava 1. člana 246. KZ-a, pri čemu organizovanje takve mreže pretpostavlja relativno čvršću povezanost između učinioca s`jedne strane i preprodavaca i posrednika s`druge strane u izvršenju krivičnog dela. To znači, da je prvostepeni sud u konkretnom slučaju, kada je u izreci presude utvrdio da su optuženi organizovali mrežu preprodavaca i posrednika morao dati u obrazloženju jasne i nedvosmislene razloge za takvo utvrđenje, što je u pobijanoj presudi izostalo.

Osim već navedene protivrečnosti u tačkama 1 i 2 oslobađajućeg dela izreke presude, sa tačkom 1 i 2 osuđujućeg dela, razlozi prvostepenog suda za oslobodenje optuženih DD i ĐĐ od optužbe su nejasni i protivrečni sa razlozima za osuđujući deo. Zaključak prvostepenog suda da se transkripti snimljenih telefonskih razgovora u odnosu na ove optužene ne mogu koristiti kao dokaz u postupku, jer u odnosu na njih ne postoji naredba istražnog sudije u smislu člana 232. ZKP-a, zbog čega ih prvostepeni sud i oslobađa od optužbe, u direktnoj su suprotnosti sa zaključkom suda u odnosu na BB i GG, za koje takođe ne postoji takva naredba, a prvostepeni sud je koristio transkripte snimljenih telefonskih razgovora između njih međusobno, kao i između njih i AA i na istima zasnovao presudu. Pri tome sud nije dao razloge zašto nalazi da BB i GG predstavljaju "druga lica" u smislu člana 232. ZKP-a, a DD i ĐĐ, ne predstavljaju.

Navedenim propustima učinjena je bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP-a, zbog čega se ni utvrđeno činjenično stanje nije moglo ispitati, već je pobijana presuda morala biti ukinuta. U ponovnom postupku, prvostepeni sud će otkloniti nedostatke na koje je ovim rešenjem ukazano, te će vodeći računa i o ostalim navodima izjavljenih žalbi, utvrditi činjenice i okolnosti od kojih zavise objektivna i subjektivna obeležja krivičnog dela u pitanju, nakon čega će doneti pravilnu i na zakonu zasnovanu odluku za koju će dati jasne i neprotivrečne razloge. Pri tome neophodno je utvrditi da li je u vreme donošenja naredbe o nadzoru i snimanju telefonskih i drugih razgovora ili komunikacija drugim tehničkim sredstvima, u odnosu na optuženog AA, tj. 30.01.2004. godine, istražni sudija ZZ koji je navedenu naredbu izdao, imao status istražnog sudije Okružnog suda u Vranju ili ne, obzirom na navode žalbe branioca optuženog GG i priloženu fotokopiju službenog glasnika od 22. jula 2005. godine, da taj status nije imao, te u skladu sa utvrđenim činjeničnim stanjem oceniti da li su "fono zapisi" i transkripti o tim razgovorima, zakonito pribavljeni.

Pored toga, potrebno je utvrditi da li su transkripti vođenih razgovora sa broja telefona 063/84-79-393, za koji se na strani 29 istražnog spisa navodi da pripada PP, zakonito pribavljeni na osnovu naredbe istražnog sudije od 30.01.2004. godine, kako je to navedeno u uvodu transkripata, budući da iz pomenute naredbe istražnog sudije proizilazi da nadzor nad telefonskim razgovorima tog lica, nije naređen.

Sa navedenih razloga, a na osnovu odredbi člana 389. stav 1. i 4. ZKP-a, Vrhovni sud je doneo odluku kao u izreci ovog rešenja.

Zapisničar, Predsednik veća-sudija,

Zvezdana Govedarica-Carić, s.r. Dragiša Ćorđević, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

JČ